

רע"פ 2627/18 - יעקב ביטון נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 2627/18

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקש:

יעקב ביטון

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 28.1.2018 בעפ"ג 1106-02-17, שניתן על ידי כב' הרכב השופטים: י' צלקובניק - סג"נ; י' עדן; וג' - גדעון

בשם המבקש:

עו"ד רן ביגון; עו"ד רני שורץ

בשם המשיבה:

עו"ד טליה נעים

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' הרכב השופטים: י' צלקובניק - סג"נ; י' עדן; וג' - גדעון), בעפ"ג 1106-02-17, מיום 28.1.2018. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית משפט השלום באשקלון (כב' השופט א' מאושר - סג"נ), בת"פ 42283-02-13, מיום 28.11.2016; ומיום 31.1.2017.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן לבית משפט השלום באשקלון, המייחס לו, בגדרי שבעה אישומים, "ביצועה של תכנית עבריינית רבת היקף שמטרתה גזילת הקופה הציבורית, תוך ביצוע עבירות רבות", לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ), ולפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: פקודת מס הכנסה). בנוסף למבקש, הועמדו לדין בכתב האישום שתי נאשמות נוספות, החברות "שוי חברה לאנרגיה ודלק בע"מ" (להלן: הנאשמת 2) ו"עין כל האושר בע"מ" (להלן: הנאשמת 3), אותן ניהל המבקש בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, מחודש פברואר 2011 ועד לחודש דצמבר 2012.

מפרטי האישום הראשון עולה, כי המבקש והנאשמת 2 כללו בספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת 2, חשבוניות פיקטיביות, בסכום של 557,535,596 ₪, אשר המע"מ בגינן הינו בסך 81,362,091 ₪, חשבוניות אשר נמסרו למבקש ולנאשמת 2 מאדם בשם איתן מלכה (להלן: מלכה). החשבוניות הועברו למלכה מיוסי סויסה, אשר העיד כעד מדינה במשפט (להלן: עד המדינה), ונטען באישום הראשון, כי עד המדינה ערך והפיק את החשבוניות בתמורה לעמלה. בגין החשבוניות הנ"ל לא נמכרה למלכה כל סחורה ולא שולמה ליוסי סויסה כל תמורה, למעט העמלה האמורה. פירוש הדבר, כי החשבוניות הועברו למבקש מבלי שבוצעה לגביהן כל עסקה. המבקש והנאשמת 2 כללו את חשבוניות המס הפיקטיביות הנ"ל בספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת 2, וניכו את מס התשומות בגינן, במטרה להתחמק מתשלום מע"מ. כמו כן, הם הכינו והחזיקו בפנקסיהם חשבונות כוזבים במטרה להתחמק מתשלום מס הכנסה כדין.

במסגרת האישום הראשון, יוחסו למבקש ולנאשמת 2 העבירות הבאות: ניכוי מס תשומות מבלי שיש בידי מסמכים בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 117(ב)(5) ו-117(ב)(3) לחוק מע"מ (129 עבירות); הכנה וניהול של פנקסי חשבונות כוזבים במטרה להתחמק מתשלום מע"מ בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ; שימוש במרמה ובתחבולה במטרה להתחמק מתשלום מע"מ, לפי סעיפים 117(ב)(8) ו-117(ב)(3) לחוק מע"מ (129 עבירות); הכנה או קיום פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, או זיוף פנקסי חשבונות או רשומות במזיד ובכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה; ושימוש במרמה עורמה ותחבולה במזיד ובכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

האישום השני מייחס למבקש ולנאשמת 3 מעשים דומים ביחס לחשבוניות פיקטיביות בסך 19,483,410 ₪ אשר המע"מ בגינן הינו בסך 2,687,367 ₪. במסגרת האישום השני, יוחסו למבקש ולנאשמת 3 אותן עבירות שפורטו בגדרי האישום הראשון, כאשר ההבדל היחידי בין האישומים מתבטא במספר העבירות, היינו בכך שיוחסו להם 18 עבירות, לפי הסעיפים 117(ב)(5) בצירוף 117(ב)(3) לחוק מע"מ, ו-18 עבירות, לפי הסעיפים 117(ב)(8) יחד עם סעיף 117(ב)(3).

במסגרת האישומים 3-7 יוחסה למבקש ולנאשמות 2-3 הוצאת חשבוניות פיקטיביות בשם הנאשמות 2-3 עבור חברות שונות, אשר נרשמו בספרי הנהלת החשבונות של החברות האמורות, חשבוניות אשר נוכו שלא כדין בדיווחיהן למע"מ, ואשר הביאו להתחמקות מתשלומי מס הכנסה ומע"מ. מעובדות האישום השלישי עולה, כי המבקש והנאשמת 2 הוציאו לחברת "תזקיקים" 46 חשבוניות מס פיקטיביות בסכום כולל של 122,185,121, אשר המע"מ בגינן הינו בסך

17,164,409 ₪; חברת "תזקיקים" רשמה את החשבוניות הפיקטיביות בספרי הנהלת החשבונות שלה, ניכתה אותן שלא כדין בדיווחיה התקופתיים, ובכך התחמקה מתשלום מע"מ בסכום האמור. במסגרת האישום השלישי, יוחסו למבקש ולנאשמת 2 ביצוע פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 117(ב1) ו-117(ב2)(3) לחוק מע"מ (46 עבירות); ושימוש במרמה עורמה ותחבולה במזיד בכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

מפרטי האישום הרביעי עולה, כי המבקש והנאשמת 2 הוציאו 17 חשבוניות פיקטיביות לחברת "מ.צ.ע.כ." בסכום של 68,630,370 ₪, אשר המע"מ בגין הינו בסך 9,660,553 ₪, וחברה זו פעלה באופן דומה למעשים המיוחסים לחברת "תזקיקים" במסגרת אישום 4. בגדרי האישום הרביעי יוחסו למבקש ולנאשמת 2 17 עבירות, לפי סעיפים 117(ב1) ו-117(ב2)(3) לחוק מע"מ, ועבירה אחת, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

3. ביום 28.11.2016, הורשעו המבקש והנאשמות 2-3, לאחר ניהול משפט הוכחות, בעבירות המפורטות בגדרי האישומים 1-4 לכתב האישום, למעט בעבירה אחת שהופחתה מהאישום הראשון ושתי עבירות שהופחתו מהאישום הרביעי, לאור ספק מסוים שעלה בהקשר זה. בית משפט השלום זיכה את המבקש והנאשמות 2-3, מחמת הספק, מביצוע העבירות שיוחסו להם בגדרי האישומים 5-7.

בית משפט השלום הרשיע את המבקש ואת הנאשמות 2-3 בעבירות שיוחסו להם במסגרת האישומים 1-2 על יסוד התשתית הראייתית אשר כללה, בין היתר, את עדות עד המדינה, אותה העריך בית משפט השלום כ"מהימנה ובעלת משקל רב"; עדויות הפקידות ומנהלות החשבונות של המבקש; ועדות המבקש. בית המשפט השלום קבע, כי החשבוניות המפורטות באישומים 1-2, הן פיקטיביות, ואין מאחוריהן עסקאות אמיתיות, וכי במעשים המיוחסים להם פעלו המבקש והנאשמות 2-3, באופן מודע, להתחמק מתשלום מס. עוד נקבע, כי בשים לב לסכומים העולים מהחשבוניות הפיקטיביות, מדובר בעבירות שבוצעו בנסיבות מחמירות.

אשר לאישומים 3-4, קבע בית משפט השלום, כי הוכח מעל לספק סביר כי החשבוניות המפורטות בהם, למעט שתי חשבוניות שנכללו באישום הרביעי, הן חשבוניות פיקטיביות, אשר אין מאחוריהן כל עסקאות, וכי במעשים האמורים פעלו המבקש והנאשמת 2 באופן מודע במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק מתשלום מס. לאור הסכומים הגבוהים המגולמים בחשבוניות, נקבע כי העבירות בוצעו בנסיבות מחמירות. בית משפט השלום ביסס את קביעתו על מארג ראיות הכולל, בין היתר, עדויות של פקידות ומנהלות החשבונות של המבקש; הודאת המבקש ביחס לניהול ספרי חשבוניות שלא כדין; היעדר הוכחה לסחר בדלקים, כעולה מהעסקאות המתוארות בחשבוניות, ובשים לב לתמורה הכספית בגין.

בהכרעת דינו, דחה בית משפט השלום את טענת המבקש להגנה מן הצדק ואת הבקשה לבטל את כתב האישום נגדו בטענה של אכיפה בררנית, בקובעו כי לא הונחה תשתית ראייתית המלמדת כי המשיבה פעלה באורח בלתי סביר או מפלה לטובה כלפי מעורבים אחרים בפרשה. בית משפט השלום דחה גם את טענת המבקש, לפיה מסמכים שהוגשו על ידי ההגנה, אשר סומנו כ-נ/6, יכולים לשמש ראיה לכך שהחשבוניות האמורות באישום השלישי, אכן הוצאו כדין לאחר שבוצעה עסקת מכר של דלק בין המבקש ונאשמת 2 לבין חברת "תזקיקים". זאת, נוכח קיומן של סתירות בין עדות המבקש לאמור במסמכים, נ/6, וכן בשים לב לסתירות פנימיות בעדות המבקש.

4. ביום 31.1.2017, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש. בית משפט השלום ציין, כי נסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע המבקש, מצביעות על "קיומו של קשר הדוק" ביניהן. עוד סבר בית משפט השלום, כי העבירות "שלוכות האחת בשניה, ועל כן נכון וראוי לראות בעבירות כולן משום אירוע אחד כולל". עם זאת, קבע בית משפט השלום מתחמי ענישה נפרדים לכל אחד מארבעת האישומים, כאשר כל מתחם מתייחס לכלל העבירות בהן הורשע המבקש במסגרת אותו אישום. בבואו לקבוע את מתחמי הענישה ההולמים, עמד בית משפט השלום על הפגיעה שגרם המבקש לערכים המוגנים; על חומרת מעשיו של המבקש; על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; ועל מדיניות הענישה הנוהגת. בית משפט השלום הוסיף וקבע, כי העבירות אותן ביצע המבקש מצדיקות הטלת קנסות כספיים "משמעותיים" לצד עונש מאסר לריצוי בפועל. בית משפט השלום סבר, כי יש לקבוע את מתחמי העונש ההולם כדלקמן: באישום הראשון ינוע המתחם בין 48 ל-84 חודשי מאסר בפועל; באישום השני יעמוד המתחם במנעד שבין 10 ל-14 חודשי מאסר בפועל; באישום השלישי ינוע המתחם בין 26 ל-48 חודשי מאסר בפועל; ובאישום הרביעי נקבע המתחם בתווך בין 16 ל-24 חודשי מאסר בפועל. עוד הוסיף בית משפט השלום וקבע, באשר לרכיב הקנס, כי המתחם בעניין זה ינוע בין 5 מיליון ₪ ל-15 מיליון ₪.

בבואו לגזור את עונשו של המבקש, עמד בית משפט השלום על העובדה כי המבקש לא חדל משימוש בחשבוניות פיקטיביות עד סמוך למועד מעצרו, ושעה שתלוי ועומד הליך פלילי אחר בעניינו. בנוסף, העיר בית משפט השלום כי לא הובהר מה עלה בגורל הכספים, אותם גזל המבקש מקופת המדינה. לאחר זאת, הטיל בית משפט השלום על המבקש 100 חודשי מאסר לריצוי בפועל, אשר ירצו במצטבר לכל עונש מאסר אחר, בניכוי ימי מעצרו; 36 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו של המבקש, לבל יעבור עבירות לפי חוק מע"מ או פקודת מס הכנסה מסוג פשע; 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו של המבקש, לבל יעבור עבירות לפי חוק מע"מ או לפי פקודת מס הכנסה, מסוג עוון; וקנס כספי בסך 5,000,000 ₪, או 24 חודשי מאסר תחתיו.

5. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, המכוון כלפי הרשעתו בעבירות שיוחסו לו בגדרי האישומים 1-4; וכלפי חומרת עונשו. ביום 28.1.2018, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור על שני חלקיו. אשר לטענת המבקש, כי בית משפט השלום הטיל עליו, שלא כדין, את נטל ההוכחה כי החשבוניות האמורות אינן פיקטיביות, הבהיר בית המשפט המחוזי, כי הנטל הוטל על שכמי המבקש משעמדה המשיבה בנטל הבאת הראיות, מהן עולה כי החשבוניות האמורות באישומים 1-4 הוצאו "ללא כל עסקה העומדת מאחוריהן". בית המשפט המחוזי דחה את טענת המבקש, כי החשבוניות המנויות באישומים 1-4 מייצגות עסקאות אמיתיות, וזאת בהתבסס על התשתית הראייתית השוללת טענה זו. כמו כן, לא ראה בית המשפט המחוזי לקבל את גרסת המבקש, לפיה לא התקיים בקרבו היסוד הנפשי של מטרה, הנדרש להשתכללות חלק מהעבירות בהן הוא הורשע. זאת, בקובעו כי את "היסוד הנפשי הנדרש ניתן ללמוד מהתנהלות הנאשם [המבקש], כמו גם שאר הראיות והנסיבות הסובבות את מעשיו בעניינו, הכללת חשבוניות כזב אשר אין מאחוריהן... כל עסקה שהיא, באופן שיטתי, בהיקפי כמות וסכומי החשבוניות, מקימה את המסקנה הברורה בדבר מטרה להתחמק ממס". עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי "לא היה מקום או צורך" להביא את מלכה כדי להעיד ביחס לאישומים 1-2, מפאת שתיקתו של האחרון בחקירתו במטרה, ובהינתן העובדה כי המשיבה הציגה "ראיה מספקת" להוכחת יסודות העבירות שיוחסו למבקש. עוד ציין בית המשפט המחוזי, כי "לו רצה [המבקש] להוכיח דבר כלשהו מפיו של איתן מלכה, היה צריך לזמנו ולעשות כן". בית המשפט המחוזי גם לא ראה לקבל את טענת המבקש להגנה מן הצדק מפאת קיומה של אכיפה בירנית, משום שטענה זו לא הוכחה כנדרש, ומאחר שהמעורבים האחרים בפרשה, אליהם ניסה המבקש להשוות את עניינו, הם בעלי נסיבות שונות ממנו.

בית המשפט המחוזי קיבל את בקשתם המוסכמת של הצדדים, "להפחתת מספר העבירות בהן הורשעו המערערים [המבקש והנאשמות 2-3] למספר העבירות המפורט בכתב האישום, לאור כך שבית משפט קמא הרשיע במספר עבירות גדול יותר בחלק מהעבירות". לפיכך, הופחתו מספר העבירות כדלקמן: במסגרת האישום הראשון הופחתו 128 עבירות, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ; 128 עבירות, לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה; ו-128 עבירות, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. באישום השני הופחתו 17 עבירות, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ; ו-17 עבירות, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. בגדרי האישום השלישי הופחתו 46 עבירות, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, ובאישום הרביעי הופחתו 14 עבירות, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

6. אשר להשגות המבקש על חומרת עונשו, לא ראה בית המשפט המחוזי הצדקה להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום. בית המשפט המחוזי לא ראה לקבל את טענת המבקש, כי היה על המשיבה להציג את הסכום המדויק הנובע מהעבירות שביצע, שכן "בחינה מדוקדקת של הדברים לעיתים אינה אפשרית, שכן קשורה היא גם בספרי הנהלת חשבונות, אשר הלכה למעשה לא נוהלו כראוי". אשר לטענת המבקש, כי העונש שהושת עליו פוגע בעקרון אחדות הענישה, ציין בית המשפט המחוזי כי המבקש טוען להשוואה בינו לבין נאשמים אחרים אשר מעשיהם, העבירות שהורשעו בהן, ומידת קבלת האחריות על ידם - שונים איש מרעהו, ולפיכך אין לקבל את הטענה. בית המשפט המחוזי התייחס לעובדה, לפיה בית משפט השלום קבע מתחמי ענישה נפרדים לארבעת האישומים בהם הורשע המבקש, חרף קביעתו כי האישומים "עולים כדי אירוע אחד בהתאם למבחן הקשר ההדוק". לשיטתו של בית המשפט המחוזי, לא נפל פגם בקביעת מתחמים נפרדים, כאשר המתחמים שנקבעו "אינם חורגים בחומרתם מהמתחמים הראויים בנסיבות ביצוע העבירות". בית המשפט המחוזי הטעים, כי עונש המאסר והקנס אשר הושתו על המבקש על ידי בית משפט השלום מצויים, בנסיבות העניין, "ברף המקל". לבסוף, קבע בית המשפט המחוזי, כי אין בצמצום מספר העבירות, בהן הורשע המבקש, כדי להביא להקלה בעונשו, בצינו כי:

"אין בהפחתת מספר העבירות, כך שיהיו בהתאמה לכתב האישום, בהתאם להסכמה כאמור לעיל, כדי להשפיע על הענישה. החומרה היתירה העולה מהיקף הפעילות, הסכומים, השיטתיות, וכלל הנסיבות המפורטות לעיל, אינה מצטמצמת לאור ההפחתה האמורה, שהינה רק בחלק מהעבירות. המענה העונשי אשר ראוי להעמיד אל מול פעילות פלילית שכזו, איננו מצטמצם לנוכח הפחתת העבירות כאמור, אשר אין בה הפחתת המעשים אשר נקבע שבוצעו על ידי המערער [המבקש]".

הבקשה לרשות הערעור ותגובת המשיבה

7. בבקשה לרשות הערעור המונחת לפניי, משיג המבקש על הרשעתו בעבירות שיוחסו לו במסגרת האישומים 1-4; וכן על חומרת עונשו. בבקשתו לרשות ערעור, חוזר המבקש על מרבית טענותיו, כפי שנטענו בפני הערכאות הקודמות. באשר להכרעת הדין, גורס המבקש, כי שגו הערכאות הקודמות משהעמיסו על שכמו את הנטל להוכחת אמיתותם של החשבוניות המפורטות במסגרת האישומים 1-2, וזאת בחריגה מסדרי הדין הנוהגים. עוד טוען המבקש, כי שגו הערכאות הקודמות בקביעתן: כי החשבוניות האמורות אינן משקפות כל עסקה, וזאת חרף עדויות וראיות שלטענת המבקש מבססות מסקנה הפוכה; וכי התקיימה אצל המבקש המחשבה הפלילית הדרושה לצורך הרשעה בעבירות שיוחסו לו. לשיטת המבקש, שגה בית המשפט המחוזי משהותיר את ההרשעה על כנה, חרף אי-זימונו של מלכה להעיד. זאת, מכיוון שיש לזקוף את ההימנעות מזימונו של האיש לחובת המשיבה, ולטעמו של המבקש ללא עדותו של מלכה לא הוכחה המשיבה את התקיימות כלל יסודות העבירה. המבקש הוסיף וטען, כי היה על המשיבה לזמן גם את בעלי השליטה בחברת "מ.צ.ע.כ.". עוד טוען המבקש לאכיפה ברחבת בינו לבין מעורבים אחרים בפרשה.

ומכאן לעניין העונש. לשיטת המבקש, העונש שהושת עליו במסגרת גזר דינו של בית משפט השלום, סוטה באופן בוטה מעקרון אחידות הענישה, שכן הוא עולה "בעשרות מונים" על עונשיהם של אחרים שהיו מעורבים בפרשה. המבקש הוסיף וטען, כי שגה בית משפט השלום בקובעו מתחמי ענישה נפרדים לכל אישום במקום לקבוע מתחם אחד, לאחר שבית המשפט ראה בכל ארבעת האישומים כאירוע אחד. עוד טוען המבקש, כי בית המשפט המחוזי לא נתן די משקל לביטול של 478 עבירות, והחליט להותיר את עונשו של המבקש על כנו. אשר לקנס שהוטל על המבקש, נטען כי הערכאות הקודמות התעלמו מכך שהוא לא התעשר מביצוע העבירות; ממצבו הכלכלי הקשה; ומהגבלת יכולתו לפרנס את משפחתו בתקופת המאסר הממושך שהושת עליו.

8. בתגובת המשיבה נטען, כי הבקשה אינה עומדת בתנאים לקבלת רשות ערעור, מאחר שאינה מעלה כל שאלה משפטית רחבה החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, ואין חשש לעיוות דין, אשר יצדיק את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי". לגופו של עניין, טענה המשיבה כי במסגרת אישומים 1-2, קבע בית משפט השלום במפורש, כי "נקודת המוצא היא" שנטל השכנוע מוטל על כתפי המשיבה. ואולם, משעמדה האחרונה בנטל הבאת הראיות, עבר הנטל המשני אל המבקש להראות כי אין מדובר בחשבוניות פיקטיביות, ומאמצי המבקש להרימו לא צלחו. אשר לטענת המבקש, כי אי זימונו של מלכה לעדות אינה מאפשרת את הרשעתו, הבהירה המשיבה כי אין ממש בטענה זו, שכן אין לראות בעדות זו משום "ראיה מכרעת שיש בה, לבדה, כדי להטות את הכף אל מול מכלול הראיות אשר הובאו על ידי המשיבה אשר ביססו כדבעי את אשמתו של המבקש".

המשיבה מבקשת גם לדחות את השגות המבקש על גזר דינו, ולשיטתה, בנסיבות העניין, "דינו של המבקש נגזר על הצד המתון" (הדגשה במקור - א.ש.). המשיבה הוסיפה וטענה, כי למרות שבית משפט השלום קבע ארבעה מתחמי ענישה, בחן בית המשפט המחוזי את העונש שנגזר על המבקש באופן כולל, וקבע כי העונש הולם את נסיבות ביצוע העבירות ואת נסיבותיו האישיות של המבקש, ולפיכך לא מצא להתערב בגזר הדין. עוד גורסת המשיבה, כי בדין לא הופחת עונשו של המבקש על אף ביטול הרשעתו בחלק מהעבירות, מכיוון שהטעות שנפלה לגבי מספר העבירות, בהן הורשע המבקש, לא הביאה להחמרה בעונשו ביחס לענישה הראויה בנסיבות העניין. זאת, בין היתר, בשים לב לעובדה כי מדובר בנסיבות מחמירות, אשר התבטאו בהיקף הפגיעה הכלכלית עקב מעשיו של המבקש; ומאחר שצמצום מספר העבירות אינו משקף הפחתה בפגיעה החריפה שנגרמה לערכים המוגנים, כתוצאה ממעשיו של המבקש. לגישת המשיבה, שיעור הקנס אשר הושת על המבקש הולם את "היקף חסר התקדים של עבירות המס שבוצעו על ידו", והוסיפה כי הערכאות הקודמות דחו את טענות המבקש לחוסר-יכולת כלכלית לשלם את הקנס, בהינתן העובדה כי לא הובהר מה נעשה בכספים שנגזלו על ידי המבקש.

דיון והכרעה

9. הלכה היא, כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שמורה אך למקרים חריגים, המעוררים שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך; או למקרים בהם מתעורר חשש ממשי מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 3057/18 פלדמן נ' מדינת ישראל (20.6.2018)); רע"פ 638/18 רוני גולן נ' מדינת ישראל (1.5.2018). הבקשה דן אינה עומדת באמות המידה האמורות, ומסיבה זו בלבד דינה להידחות. הבקשה נסובה, כל כולה, על עניינו הפרטי של המבקש, הא ותו לא, ואין עולה ממנה כל חשש, כי נגרם למבקש אי-צדק או עיוות דין כלשהו. יצוין, כי רבות מטענותיו של המבקש משיגות, הלכה למעשה, על קביעות שבעובדה אשר נעשו על ידי הערכאות הקודמות. זאת, שעה שידוע כי התערבות ערכאת ערעור בממצאים מעין אלו, תעשה במקרים חריגים ומצומצמים בלבד (רע"פ 2423/18 עוזרי נ' מדינת ישראל (20.6.2018)); רע"פ 1739/18 בן ששון

נ' מדינת ישראל (28.3.2018)). ביתר שאת אמורים הדברים, שעה שמדובר בערכאת ערעור "בגלגול שלישי" (רע"פ 678/18 פלוגי נ' מדינת (31.5.2018); רע"פ 3158/18 ליבוביץ נ' מדינת ישראל (26.6.2018)). בנוסף, כאשר מדובר בטענות המופנות כלפי חומרת העונש, אין עילה, ככלל, ליתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", ועל המבקש להצביע על סטייה קיצונית, החלה בעניינו, ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (רע"פ 2870/18 כהן נ' מדינת ישראל (11.6.2018); רע"פ 2161/18 חביש נ' מדינת ישראל (7.6.2018)). לאחר שבחנתי את כלל הנסיבות, ניכר כי העונש שהושת על המבקש אינו סוטה מרמת הענישה הנהוגה בנסיבות דומות. די בטעמים אלו, על מנת לדחות את הבקשה.

10. למעלה מן הצורך, אתייחס למקצת מטענותיו של המבקש. אין בידי לקבל את טענת המבקש לפיה הוטל על שכמו נטל הבאת הראיות, במסגרת אישומים 2-1. בצדק קבע בית המשפט המחוזי, כי הנטל המשני עבר אל המבקש משהציגה המשיבה ראיות לכך שהחשבוניות המנויות במסגרת האישומים 2-1, אשר נכללו בספרי החשבוניות של הנאשמות 3-2, ובגין ניכח המבקש מס תשומות, הוצאו בכזב וללא כל עסקה העומדת מאחוריהן. לאחר עיון בחומר בחינת הבקשה על נספחיה, סבורני כי בדין קבעו הערכאות הקודמות, כי המבקש לא הרים את הנטל המשני שהועבר אליו.

11. כפי שציין בית המשפט המחוזי, אשר דן בטענתו של המבקש בדבר הצורך בשמיעת עדותו של מלכה, **קיימת בעניינו של המבקש תשתית ראייתית מספקת להוכחת העבירות שיוחסו לו באישומים 2-1, מעבר לספק סביר. בנסיבות אלה, המשיבה אינה מחויבת להציג ראיות נוספות, ובכלל זה לזמן את מלכה לעדות, שעה שהלה בחר בזכות השתיקה, לשם ביסוס הרשעתו של המבקש במיוחס לו במסגרת האישומים הנ"ל. המסקנה המתבקשת היא, אפוא, כי בדין הורשע המבקש בביצוע העבירות שיוחסו לו באישומים 4-1, ואינני רואה כל בסיס להתערב בהרשעה זו.**

12. לא ראיתי לקבל גם את השגותיו של המבקש על חומרת עונשו. תמים דעים אני עם עמדתו של בית המשפט המחוזי, כי אחריותו של המבקש, אינה פוחתת רק בשל הפחתת מספר העבירות בהן הוא הורשע, שכן מדובר, בנסיבות דנן, בעניין טכני גרידא שאינו משפיע על היקף וחומרת מעשיו של המבקש, כעולה מתיאור העובדות בכתב האישום. לפיכך, לא היה מקום להקל בעונשו של המבקש מסיבה זו. עוד אוסיף, כי גם אם נקבעו מתחמי ענישה נפרדים לארבעת האישומים, חרף עמדתו של בית משפט השלום כי מדובר באירוע אחד, אין לראות בכך "פגם" אשר לו השפעה על הענישה", כדברי בית המשפט המחוזי. אוסיף עוד, כי לנוכח היקף וחומרת מעשיו של המבקש, והנזק הכלכלי הרב שהסבו מעשיו לקופת המדינה, העונש אשר הוטל עליו הינו ראוי ומאוזן (ראו והשוו, להחלטתי ברע"פ 7759/14 שבת נ' מדינת ישראל (18.12.2014)).

13. סיכומי של דבר, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, כ"ב בתמוז התשע"ח (5.7.2018).

